CENA EGZEMPLARZA 10 GR

Prenumerata miesięczna wraz z odnoszeniem do domu 2·50

KRAKOWSKI

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Sławkowska 12/III Telefon Nr. 164-29.

Cena egzemplarza zagranicą zł 0·20 — Konto P. K. O. 408.727.

KURIER PORANNY

PISMO DEMOKRATYCZNE

Nr 305 Kraków, wtorek dnia 8 listopada 1938 r. Rok II

Wyniki wyborów w kraju

Warunki atmosferyczne

Warszawa. Pat. Przebieg głosowania w całym kraju odbywa się w całkowitym spokoju.

W wielu okręgach w godzinach przedpołudniowych frekwencja głosujących przekroczyła 30 procent uprawnionych do głosowania.

Ulewne deszcze dnia 5 listopada w przeddzień wyborów ujemnie wpłynęły na stan dróg gruntowych co w okręgach wiejskich stanowi utrudnienie dla wyborców którzy mają do przebycia niejednokrotnie po kilkanaście kilometrów.

Pomimo to, w obwodach wiejskich frekwencja jest na ogół duża. Przybywają dla spełnienia obowiązku obywatelskiego starcy oraz przywożeni są chorzy i kalecy.

W obwodach miejskich zainteresowanie wyborami i frekwencja jest również bardzo duża. W dniu głosowania pogoda nie jest jednolita w kraju: w niektórych dzielnicach słoneczna, w innych padają przelotne deszcze. Naogół zimno i porywiste wiatry.

Lwów. Pat. Sytuacja wyborcza kształtowała się według pierwszych doniesień jak następuje:

W całej Małopolsce pogoda wietrzna, drogi błotniste. W okolicach Sanoka komunikacja utrudniona z powodu wezbrania rzeki Sanu i okolicznych potoków. W pow. leskim szereg miejscowości zostało odciętych od miejsca głosowania.

Warszawa

W okręgu 1-szym przepadł czołowy kandydat OZN Katelbach. Wybrani zostali Sokołowski i Orlański. W okręgu 2-gim przeszli wedle dotychczasowych obliczeń Urbański i Seideman. W okręgu 3-cim wybrani zostali Dąbrowski i Machlejda. W okręgu 4-tym Gebethner i Kudelska. W Okręgu 5-tym przepadł b. marszałek sejmu, twórca obecnej ordynacji pułk. Sławek. Wybrani zostali prof. Makowski i adw. Szczepański. W okręgu 6-tym przeszli ks. Padacz i prawdopodobnie Jurkowski.

Kraków

Posłami zostali wybrani pp. Schwarzbart, Jahoda-Żółtowski, Starzewski i Skotnicki.

W powiecie krakowsko-chrzanowskim wybrani zostali T. Gdula i inż. L. Rączkowski. (Szczegółowe sprawozdanie z wyborów w Krakowie znajdzie czytelnik na str. 5-tej naszego pisma).

Wilno. Wybrani zostali na posłów: szef OZN gen. Skwarczyński oraz kandydat nieozonowy gen. Żeligowski. Z drugiego okręgu Nagórski i Barański. Przepadli p. Cat-Mackiewicz i prezydent miasta Maleszewski.

Lwów. Wybrani zostali Sommerstein, Jaworski, Ostrowski.

Kalisz. Wybrani zostali premier Składkowski i Karśnicki.

Katowce. Wybrani zostali wicepremier Kwiatkowski, dr. Rostek, Łynczak i Długiewicz. W Świętochłowicach Pietrzak i Bartuś. W Rybniku Pisarek i prawdopodobnie Tomer. W Bielsku — Cieszynie inż. Machelina i Wieczorkiewicz lub Matusia.

Łódź

Łódź. Wybrani zostali ks. Szymanowski, b. poseł Mincberg, Wadowski, Milewski, Wymysłowski i Dutkiewicz. W województwie łódzkim wybrani zostali Cieplak, Leopold, Bartczak, Piotrowski, Zarzycki.

Nowy Sącz. Na Podhalu wybrani zostali Lgocki i Łobodziński.

Frekwencja

Oficjalne cyfry wyborcze znane będą dopiero po tygodniu. Informacje (nieoficjalne) komisji wyborczych podają największą ilość głosów w woj. białostockim, wołyńskim i na Śląsku.

W białostockim odbywały się — jak 3 lata temu — po wsiach pochody ludności z księdzem na czele do urn wyborczych. W powiecie nowotarskim w gromadzie Czorsztyn Hubie i Sromowce zamknięto o godz. 14-tej lokale wyborcze, zawiadamiając że 100% uprawnionych oddało do tej godziny swoje głosy.

Dubno. Pat. Pomimo niesprzyjających warunków atmosferycznych ludność powiatu dubieńskiego na Wołyniu wzięła gremialny udział w wyborach wynoszący w niektórych obwodach o godz. 19.30 95 proc. uprawnionych do głosowania.

—oOo—

Sprawa uchodźców żydowskich

Warszawa. Jak donosi prasa toczące się w Berlinie polsko-niemieckie rokowania w sprawie wydalonych z Rzeszy Żydów obywateli polskich obejmują kompleks zagadnień wykraczających znacznie poza ramy samych wydaleń. Strona polska poruszyła bowiem całokształt spraw finansowo-gospodarczych wyłaniających się z wydalenia względnie upośledzenia polskich obywateli Żydów w Rzeszy.

Te sprawy są obecnie przedmiotem dyskusji, w której ze strony Polski bierze udział z ramienia ambasady w Berlinie radca handlowy p. Pilich i sekretarz p. Kraczkiewicz oraz z Warszawy przedstawiciel ministerstwa spraw zagr. radca Samborski i przedstawiciel ministerstwa spraw wewnętrznych.

W sobotę wieczorem przedstawiciele MSZ i MSW udali się do Warszawy po instrukcje.

Dziś rokowania zostaną w Berlinie znowu podjęte. Ze względu na szerokie dzie Europy do tej jednolitości dale że potrwają one jeszcze kilka dni.

—x—

Na Rusi Zakarpackiej nie ma spokoju

Praga. (r). Decyzja arbitrów wiedeńskich nie przyniosła bynajmniej uspokojenia w stosunkach węgiersko czechosłowackich. Całą Ruś Zakarpacką przebiegają agitatorzy węgierscy nawołując ludność do demonstrowania przeciw Pradze. Tu i ówdzie dochodzi rzeczywiście do sporadycznych wystąpień z bronią w ręku. Czyni to życie na Rusi Zakarp. nieznośnym i niespokojnym.

Równocześnie w rządzie Rusi Zakarpackiej istnieją silne tendencje do zmiany nazwy kraju na „Karpato — Ukrainę". Zmiana ta ma o tyle znaczenie polityczne że podkreślałaby pretensje tego państwa do objęcia wszystkich ziem na których mieszka ją Ukraińcy.

„Karpato — Ukraina" Piemontem Wielkiej Ukrainy — oto hasło zwolenników tej koncepcji.

Jest rzeczą charakterystyczną że kiedy koncepcję „Karpato — Ukrainy" popiera mocno prasa niemiecka a na miejscu liczni hitlerowscy wysłannicy — to węgierską akcję partyzancką na Rusi popiera prasa włoska. Mimo licznych i ustawicznych zapewnień o jednolitości poglądów włosko niemieckich teren Rusi Zakarpackiej wskazuje że na południowym wschodzie Europy do tej jednolitości daleko.

Kontrofensywa na Kanton

Londyn. (m) Według wiadomości ze źródeł chińskich wojska prowincji Kwangsi otrzymały rozkaz od marszałka Czangkaiszeka rozpoczęcia ofensywy w kierunku Kantonu. Wojska te miały zająć w sobotę miejscowość Samszui, położoną w odległości 50 km. na północno—zachód od Kantonu. Jak wiadomo marszałek Czang-Kai-Szek zapowiedział że Kanton będzie odebrany.

29 ofiar pożaru w Oslo

Oslo. W atelier fotograficznym na IV-tym piętrze urządził właściciel zabawę na którą zaprosił kilkadziesiąt osób. Dla tańców usunięto meble z mieszkania na korytarz.

Nagle wybuchł w mieszkaniu pożar i spowodu zatarasowania meblami drzwi wyjściowych uczestnicy nie mogli uciec. Dotąd wydobyto 29 zwęglonych trupów.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział V. Karny. Dnia 30 września 1938. Sygn. V. Pr. 134/38.

Sąd Okręgowy w Krakowie, wydz. V. karny na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu Prokuratora S. O. w Krakowie wydał następujące postanowienie: I. Zatwierdza się po myśli §§ 489, 493 austr. proc. karn. zarządzoną i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 26. 9. 1938, L.B.II.2/b/312/38 konfiskatę czasopisma „Krakowsi Kurier Wieczorny" Nr. 262 z daty 26. 9. 1938 z powodu treści artykułu zamieszczonego na str. 1 p. t. „Czechosłowacja odrzuca memorandum niemieckie" w całości, albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona występku z art. 100 K. K., 2) Artykułu zamieszczonego na str. 1. p. t. „Mobilizacja w Rumunii" w całości, albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona występku z art. 170 K. K., 3) artykułu zamieszczonego na str. 1. p. t. „Jugosławia i Rumunia udzielą pomocy Czechosłowacji" w całości, albowiem treść tego artykułu zawiera znamiona wyst. z art 170 K. K., 4) Karykatury zamieszczonej na str. 7. wraz z napisem, albowiem karykatura ta zawiera znamiona wyst. z art. 111 K. K.

II. Zakazuje się dalszego rozszerzania skonfiskowanej treści powyższych artykułów i karykatury, a zakaz ten ma być ogłoszony w przepisanej formie w najbliższym numerze czasopisma „Krakowski Kurier Wieczorny" i w dzienniku urzędowym.

III. Cały nakład skonfiskowanego druku ma być zniszczony.

Berlin o wizycie angielskiej w Paryżu

Berlin. Polityczne koła Berlina obserwują z dużym zainteresowaniem zapowiedzianą wizytę ministrów brytyjskich w Paryżu. Trzy są powody — oświadczają tu — skłaniające brytyjskich mężów stanu do odwiedzenia Paryża: 1) względy uprzejmości, a przede wszystkim rewanż za dwukrotną bytność premiera Daladiera i min. Bonneta w Londynie, 2) chęć uzgodnienia dalszej współpracy z osią Berlin — Rzym w myśl wytycznych Monachijskich, 3) względy francuskiej polityki wewnętrznej, a mianowicie chęć uspokojenia opozycji lewicowej, podnoszącej obawy co do dalszej ścisłej współpracy angielsko-francuskiej.

Ocena Paryża

Paryż. Wiadomość o bliskiej wizycie prem. Chamberlaina i min. Halifaksa w Paryżu wywołała tu zrozumiałe zainteresowanie, a jednocześnie radość całego świata politycznego i najszerszych warstw publiczności.

Powszechnie przypisuje się wizycie znaczenie doniosłe. Według informacji kół, zbliżonych do Quai d'Orsay, uważa się, że Francja zaprosiła obecnie ministrów angielskich, aby wspólnie ustalić wyczerpujący plan działania obu rządów wobec aktualnych problematów. Brak wspólnego programu dawał się ostatnio, od układu monachijskiego, we znaki i utrudniał akcję obu mocarstw.

Przedmiotem narad w Paryżu będzie więc wiele zagadnień. Na czoło wysunie się kwestia stosunku mocarstw demokratycznych do bloku totalnego i związana z ym współpraca sygnatariuszy układu w Monachium. Do kładnie ustalone będą przy tym warunki porozumienia osobno wobec Rzeszy i wobec Włoch.

Ponadto konferencja Paryska zajmie się problematem hiszpańskim i sytuacją na Dalekim Wschodzie.

Rewizja polityki francusko-angielskiej

Londyn. Cel wizyty ministrów angielskich w Paryżu jest przedmiotem ożywionej dyskusji na łamach prasy angielskiej. Wszystkie pisma zgodnie podkreślają, że nowa sytuacja w Europie , jka utworzyła się po układzie monachijskim, wymaga rewizji dotychczasowej polityki obu mocarstw. Istnieją jednak daleko idące różnice zdań co do przypuszczalnych tematów rozmów paryskich.

W kołach zbliżonych do rządu, oświadczają, że wizyta prem. Chamberlaina i lorda Halifaxa stoi w związku z akcją pokojową Anglii i Francji. Utrzymują, iż oba rządy pragną skorzystać z istniejącego odprężenia w stosunkach i przystąpić do pokojowej rewizji traktatów, które niesprawiedliwością swoją stanowią zarzewie wojenne w Europie i chcą w ten sposób doprowadzić do zawarcia paktatów o nieagresji i paktu, ograniczającego zbrojenia.

Panuje przekonanie, iż cele polityki francuskiej są obecnie równoległe z celami polityki angielskiej i że Francja również pragnie zawarcia paktu o nieagresji i poprawienia stosunków francusko-włoskich.

—•○•—

Wielkie oszustwo czekowe

Bazylea. Szwajcarska agencja donosi o wielkim oszustwie czekowym, wykrytym w ostatnich dniach. W czerwcu b.r. dwaj Włosi Oscar Gerlier i Antonio Giraldi założyli w Mediolanie i w Paryżu biuro finansowe handlowe, zapisane w rejestrze handlowym. Dwaj agenci weszli w stosunki z szeregiem instytucyj finansoych w Bazylei, Zurychu. Lucernie, Genewie, Londynie, Liverpoolu. Brukseli, Nowym Jorku i t. d. Na banki te wystawiali oni czeki.

19 października dokonano wielkiego oszustwa. W obiegu ukazała się seria takich czeków, nie mających pokrycia lub sfałszowanych, wystawionych na Nowy Jork. Dało to oszustom 6 dni czasu, w ciągu którego mogli oni zniknąć. Ustalono dotychczas, że za pomocą dwóch takich fałszywych czeków podjęto w Paryżu sumę 20 tys. dolarów. w Zurychu zainkasowano w ten sam sposób 19 tys. fr. szw., w Bazylei 38 tys. i w Genewie 36.400 fr. szw. Prawdopodobnie w obiegu znajdują się jeszcze dalsze czeki bezwartościowe.

Wręczenie listów uwierzytelniających

Moskwa. Nowomianowany ambasador japoński w Moskwie, baron Togo wręczył w dniu 4 bm. przewodniczącemu rady najwyższej ZSRR Kalininowi spełniającemu tytularne funkcje głowy państwa, swe listy uwierzytelniające.

Kardynał Mundelein w Rzymie

Rzym. Przybył do Neapolu na pokładzie statku transatlantyckiego „Rex" kardynał Mundelein, arcybiskup Chicago, witany przez ambasadora St. Zjedn. przy Kwirynale Phillipsa i przedstawiciela Watykanu mgr Montini. Kardynał Mundelein podejmowany był śniadaniem na pokładzie krążownika amerykańskiego „Omaha" przez admirała Lackeya, dowódcę eskadry wojennej floty amerykańskiej, przebywającej na wodach Neapolu. Po południu złożył kardynałowi wizytę arcybiskup Neapolu Ascalesi. po czym nastąpiło powitanie przez przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych O godz. 18 kardynał przybył do Rzymu, gdzie go powitano z honorami wojskowymi.

Uroczystości hitlerowskie

Berlin. W Monachium czynione są przygotowania do uroczystości partyjnych ku uczczeniu zamachu stanu 9 listopada 1923 r. Po raz 6-ty tego roku odbędzie się uroczystość, a będzie ona tym większa, bo wezmą w niej udział przedstawiciele nowoprzyłączonych do Niemiec Sudetów. Program uroczystości przedstawia się podobnie jak i poprzedni. W przed dzień 9 listopada najstarsi bojownicy partii, do których przemówi kanclerz Hitler, spotkają się w piwnicach browaru obywatelskiego. Dnia następnego przemaszerują historyczną trasą i złożą hołd poległym w ruchu hitlerowskim bojownikom, spoczywającym w mauzoleum.

—•—

Mały felieton

Ach to Zakopane...

Miałem przyjechać dzisiaj, udało mi się jednak swoje sprawy wcześniej załatwić, przyjechałem wczoraj przed północą. Żony, której nie zdołałem uwiadomić o wcześniejszym przyjeździe, nie zastałem w domu, drzwi jej pokoju były zamknięte. Gospodyni, właścicielka willi, wprowadziła mnie do wolnego pokoju w sąsiedztwie, gdzie miałem czekać na powrót żony. Przez pewien czas gospodyni, osoba bardzo prosta, ale i bardzo uprzejma, dotrzymała mi towarzystwa, potem jednak przeprosiła mnie, była zmęczona, pora była późna, udała się na spoczynek. Pokój, w którym zostałem, znajdował się na pierwszym piętrze, był urządzony szablonowo i prymitywnie, jak wszystkie pokoje w zakopiańskich pensjonatach; zgasiłem światło, stanąłem przy otwartym oknie — była pogodna noc, księżycowa kontury gór błyszczały srebrzyście.

Dostrzegłem żonę, gdy znajdowała się już obok willi: szła w towarzystwie jakiegoś młodego człowieka. Obok drzwi wejściowych do willi przystanęli, czekałem aż pożegnaja się, chciałem potem zejść żonie na przeciw. Nie pożegnali się jednak, żona wyjęła z torebki klucz, otworzyła nim drzwi i oboje weszli do willi. Wybiegłem na korytarz, żona i młody człowiek wchodzili już na piętro. Żona, dostrzegłszy mnie, pobiegła ku mnie.

— Henryku — wołała — jakaż jestem szczęśliwa, że przyspieszyłeś przyjazd!

Rzucili mi się na szyję, zaczęła mnie całować, odepchnąłem ją jednak od siebie.

— A ten pan? — zapytałem, wskazując na młodego człowieka, który stał teraz na uboczu.

— Ten pan... — powtórzyła żona i wyjaśniła: — wiesz przecież, że boję się; bałam się sama w nocy po tych skrzypiących schodach i po tych wąskich korytarzach, prosiłam więc pana Roberta, aby mnie odprowadził na górę... Ale panowie nie znają się — mówiła szybko w dalszym ciągu — zupełnie zapomniałam panów przedstawić; mój mąż — i wskazując na młodego człowieka: — pan Taylor.

Pan Taylor zaraz potem pożegnał się i odszedł.

Wniosłem swoje rzeczy do pokoju żony.

Rano dowiedziałem się, że pan Taylor przesiedział całą noc na korytarzu. Żona „przez omyłkę" zamknęła drzwi wejściowe i zabrała klucz, pan Taylor zaś nie chciał więcej przeszkadzać i pukać do naszego pokoju; wydostał się dopiero gdy służba wstała.

HOROW

Wieści z Polski i świata

BERLIN. W sobotę wieczorem odbyło się w Reichenbergu (Sudety) uroczyste zgromadzenie, poświęcone włączeniu partii Niemców sudeckich w szeregi partii narodowo-socjalistycznej, z jednoczesną wymianą wzajemną sztandarów.

Na zgromadzeniu tym przemawiali: Henlein i Hess. Obaj akcentowali wierność Niemców sudeckich dla Hitlera, w którego imieniu partia Niemców sudeckich prowadziła od samego początku walkę o przyłączenie do Rzeszy.

CASABLANCA. W obecności min. lotnictwa Guy Lachambre i sułtana Marokka, odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika marszałka Liatey. Przemówienie wygłosili sułtan marokański, który podkreślił zasługi Liauteya dla rozwoju Marokka, oraz Guy Lachambre, który oświadczył, iż związek pomiędzy Francją i Marokkiem staje się coraz ściślejszy.

PARYŻ. Aresztowanie dwóch złodziei hotelowych doprowadziło do wykrycia zakrojonej na wielką skalę afery fałszowania paszportów. Policja paryska wykryła, iż wielu cudzoziemców zamieszkujących od dłuższego czasu we Francji, posiada fałszywe paszporty holenderskie, których dostarczał niejaki Mayer, urodzony w Rumunii.

Fałszywe paszporty Mayer sprzedawał za sumę 800 tysięcy franków.

UŻHOROD. Trzy ciężarowe auta wojskowe przewiozły przez miasto zakutych w kajdanach żołnierzy armii czeskiej. Krążą pogłoski, że próbowali oni wystąpić zbrojnie przeciwko wycofującym się wojskom czechosłowackim.

PRAGA. Premier Rządu Rusi Podkarpackiej, ks. Wołoszyn, oświadczył dziennikarzom, że odtąd oficjalna nazwa Rusi Podkarpackiej będzie „Podkarpacka Ukraina". Prasa czechosłowacka jeszcze do tego życzenia się nie zastosowała.

NOWY JORK. Ambasador Argentyny w Waszyngtonie podpisał z konsorcjum banków amerykańskich umowę na mocy której Argentyna otrzymuje pożyczkę w sumie 25 miln. dolarów przy oprocentowaniu 4 i pół procent. Równocześnie Argentyna uzyskała prolongatę pożyczki udzielonej przez holenderski dom bankowy Mendelssohn Co. (weksle skarbowe) na dalsze 3 miesiące. W tym wypadku chodzi o kwotę 12 i pół miln. fl. holenderskich.

TORUŃ. W zagrodzie rolnika Niemca Hilarego Frieskego w Izdebkach przeprowadzono rewizję w czasie której znaleziono karabin wojskowy. Broń wraz z amunicją ukryta była w stodole w sianie.

BUKARESZT. Rząd rumuński udzielił zezwolenia na zorganizowanie w Bukareszcie wystawy niemieckiej „Kraft durch Freude". W związku z tym odbędzie się w listopadzie wielki „tydzień niemiecki" na terenie całej Rumunii. Do Konstancy przyjedzie na ten okres krążownik „Emden" którym zawita do Rumunii prezes izby pisarzy i publicystów Rzeszy Blunk celem wygłoszenia odczytu w Bukareszcie.

CIESZYN. W najbliższym czasie starostwo cieszyńskie przenosi w całości swe biura do gmachu b. urzędu powiatowego (byłego czeskiego starostwa) w Cieszynie Zachodnim.

Porozumienie lotnicze Portugalii i Unii Płd. Afrykańskiej

Londyn. Między Portugalia i Unią Południowo - Afrykańską zawarty został układ w sprawie komunikacji lotniczej z ważnością na 5 lat. Na mocy układu uruchomiona zostanie stała linia lotnicza między Loanda (Angola portugalska) a Germiston w Płd. Afryce.

Nakazy chwili

W sytuacji międzynarodowej, w jakiej się znaleźliśmy po rozwiązaniu konfliktu sudeckiego, trzeba gruntownie zrewidować dotychczasowe linie kierunkowe polskiej praktyki państwowej.

Na przykładzie naszego południowego sąsiada, tak ufnego w stosunku do swych sprzymierzeńców łatwo przekonać się ile zła przynieść może brak realnej, trzeźwej oceny rzeczywistości.

Dziś wiemy, szczęściem nie z własnego doświadczenia, jaką wartość dla państwa słabego przedstawiają najpotężniejsze nawet sojusze.

Wiemy jak są rozumiane w wieku XX wierność i honor.

To też liczyć możemy głównie na siebie.

Droga do prawdziwej wielkości państwa polskiego jest jedna: jego uspołecznienie ucieleśnienie konstytucyjnej zasady o wspólnym dobru wszystkich obywateli.

Polska musi być silna.

Koniecznym elementem potęgi państwa jest obok silnej armii gospodarcza zdolność do życia i rozwoju.

W obliczu niebezpieczeństw jakie kryje w sobie niepewne jutro Europy musimy zdobyć się na wolę przekreślenia dotychczasowych błędów polityki polskiej.

Błędy te nie są zbyt trudne do wytknięcia i nie są w dzisiejszych chwilach trudne do naprawienia. Oby drugi raz nie odrzucono wielkich możliwości które nasuwa historia.

Nowy sejm ma w przekonaniu opinii publicznej, jedno tylko zadanie — które streścić można w parafrazie znanego powiedzenia — przybyć, zmienić ordynację — nietyle zwyciężyć co umrzeć. Zresztą śmierć doczesna będzie jego wielkim zwycięstwem. Zwycięstwem nad samym sobą.

Staje przed nami konieczność gruntowej przebudowy chorego organizmu gospodarczego Polski. Wymaga to ogromnego twórczego wysiłku, wysiłku nie narzuconego, bezwzględną wolą rozkazodawcy, lecz wynikającego z pragnień społeczeństwa.

W naszych polskich warunkach — stwórzmy polskie życie nie wzorując się na obcych kulturze naszej wzorach.

Podstawą na której budować winniśmy przyszłość jest świat pracy. To też musi on dojść w Polsce do należnego mu głosu. Wola jego musi zaciążyć nad kształtowaniem się losów zbiorowości w formach jedynie zdrowych i bezpiecznych.

Państwo a rząd to różnica olbrzymia. O tym, w intersie państwa rząd krajupowinien pamiętać. Nie żyjemy jeszcze na szczęście w kraju o ustroju faszystowskim, gdzie celowo ta różnicą się zakrywa, uważając ludzki czasowy rząd za nieomylny wykładnik potrzeb tysiącletniego państwa. Nie można również zapominać że państwo bez społeczności nie może istnieć i że w interesie całości utrzymać należy między rządzonymi stosunek jaknajlepszy, nie oparty na mitach, przemocy, metafizycznych fikcjach a celowości i obustronnej potrzebie.

Uzyskanie wpływu na rządy —ten podstawowy postulat mas — może być osiągnięty tylko przy zmianie obowiązującej ordynacji wyborczej. Pan Prezydent R. P. rozpisując wybory do nowych izb ustawodawczych określił wyraźnie zadania, jakie mają do spełnienia. Jak się z nich wywiąże —okaże przyszłość. Nowy sejm - wybrany na podstawie nowej demokratycznej ordynacji, będąc rzeczywistym wyrazem woli całego społeczeństwa, a nie jego cząstki, — mógłby, rozporządzając zaufaniem ogółu — zakreślić Państwu drogi po których kroczyć winno w myśl swoich dziejowych przeznaczeń. A są znaki na niebie i na ziemi, według których sądzić można, że drogi te w lepszym i słuszniejszym pobiegłyby kierunku, niż te na które wprowadzić chcą Polskę teologowie ponadspołecznej władzy. Siłę Państwa osiągnąć można tylko przez zmianę dzisiaj panujących stosunków politycznych i społecznych. Hasło przebudowy społecznej nie może pozostać niepokojącym czynniki oficjalne dziewiętnastowiecznym frazesem. Że jest ono najistotniej i najprawdziwiej państwowotwórcze, przekonać powinien wielki przykład francuskiej rewolucji.

O — o

Zakaz odbycia masówek w Łodzi

Łódź. Masowe zebrania przedwyborcze zwołane na sobotę dnia 5 bm. przez partie: Stronnictwo Narodowe PPS i Stronnictwo Pracy zostały przez starostwo grodzkie w Łodzi zakazane. Wobec powyższego partie ograniczyły się do zebrania członków dzielnic partyjnych.

Co się kryje za ostatnimi zmianami w dowództwie niemieckim

Ostatnie zmiany jakie zaszły na stanowiskach wyższych dowódców armii niemieckiej, mają swoją szerszą wymowę. Zwolniony z dniem 31 października ze służby czynnej dowódca I grupy w Berlinie, generał broni von Rundstaedt, a więc sprawujący funkcje dowódcy przyszłego frontu wschodniego, pozostawał na tym stanowisku od lutego 1932 roku. Był on najstarszym służbą oficerem nowej armii niemieckiej. Podlegały mu I korpus w Królewcu (z dywizjami piechoty — 1 w Królewcu, 11 w Olsztynie, 21 w Elblągu, 31 w Kwidzyniu oraz 5-tą samodzielną brygadą kawalerii w Wystruciu), II korpus w Szczecinie (z dywizjami piechoty: 2-gą w Szczecinie, 12 w Szwerynie, 32 w Kołobrzegu) i III korpus w Berlinie (z dywizjami piechoty 3 we Frankfurcie n/Odrą, 13 w Magdeburgu, 23 w Poczdamie). Dalej w skład grupy generała Rundstaedta wchodzą 1 dywizja kawalerii we Frankfurcie nad Odrą z dwoma brygadami, 3 dywizja pancerna w Berlinie, składająca się z 5 pułku pancernego we Wünsdorf i 6pułku pancernego w Zossen oraz 3 Brygady strzelców w Berlinie (5 i 6 pułk strzelców).

Na miejsce generała Rundstaedta przeszedł generał płk. con Bock który do tej pory sprawował dowództwo 3 grupy (armii) w Dreźnie, której zadaniem operacyjnym było przygotowanie koncentrycznego uderzenia na Czechosłowację. Nastąpiło ono wprawdzie w drodze pokojowej, ale ściśle według opracowanego poprzednio planu operacyjnego dla trzeciej armii, uzupełnionego po wcieleniu Austrii do Niemiec dodatkowym planem, dotyczącym operacji grupy wiedeńskiej. Generał von Bock ukończył swoje zadanie jako dowódca grupy w Dreźnie i wywiązał się z niego. Przesunięty został na nowy teren gdzie objął stanowisko związane z dowództwem armii, której przeznaczeniem są operacje na Wschodzie. Posiada to niewątpliwie swoją wymowę.

Dowództwo grupy w Berlinie zawiera jeszcze jedno znaczenie. Nie należy zapominać np. takiego faktu: W dniu 20 lipca 1932 roku generał Rundstaedt objął władzę wykonawczą w Berlinie po ogłoszeniu stanu wyjątkowego. W chwili gdy panowie „cywile" Bracht i von Pappen zlikwidowali puskiego ministra spraw wewnętrznych, co odbyło się bez najmniejszych trudności, generał von Rundstaedt likwidował prezydenta policji berlińskiej i komendanta Schutzpolizei.

Generał von Bock ma odpowiednie przygotowanie polityczne. W latach 1922 — 1923 stoi w ścisłym związku z oddziałami tzw. „czarnej Reichswehry".

W latach 1926 — 1928 jako dowódca 4 pp w Kołobrzegu ówczesny pułkownik von Bock stanął w charakterze świadka przed sądami niemieckimi w procesach związanych z działalnością czernej Reichswehry. Od roku 1929 generał von Bock sprawował kolejno dowództwo 1 dywizji kawalerii we Frankfurcie nad Odrą oraz drugiego okręgu wojskowego w Szczecinie. Zna więc dobrze wschód Niemiec.

Arabska centrala propagandy w Berlinie

Przy ulicy Kurfuerstendamm w Berlinie jednej z najruchliwszych arterii stolicy Rzeszy istnieje „Klub arabskich studentów w Niemczech". Pod tą niewinną nazwą mieści się centrala propagandy ruchu panarabskiego któremu patronuje niemieckie ministerstwo propagandy subwencjonując jego akcję. Zresztą na blankietach korespondencyjnych „klubu" pod oficjalną jego nazwą widnieje umieszczony napis w języku arabskim „Stały europejski komitet obrony Palestyny" — główna kwatera berlińska".

Według statutu „klubu" wszyscy jego członkowie zobowiązani są oddać swe siły stworzeniu wielkiego państwa arabskiego obejmującego Palestynę, Irak i Syrię.

Naszym Czytelnikom i Prenumeratorom w odpowiedzi

W ostatnich dniach otrzymaliśmy liczne listy z zażaleniem na nieregularne otrzymywanie naszego pisma. Sądzimy, iż poniższe wyjaśnienie usprawiedliwi nas w oczach Szan. Czytelników.

W okresie od 27 do 31 października br. byliśmy 4 razy t. j. niemal codziennie konfiskowani, a cały nakład naszego pisma był przez władze zaimowany. Od 1 do dziś t. j. 8 listopada byliśmy konfiskowani 3 razy. Ogółem w ostatnich dniach pismo nasze uległo ośmiokrotnej kanfiskacie! Byliśmy konfiskowani, między innymi, za omawianie akcji wyborczej do sejmu, za omawianie akcji wyborczej do samorządu, za omawianie sprawy uchodźców. Osiem razy w ciągu ostatnich 12 dni organa P. P. zaimowały cały nakład naszego pisma.

Oto powody, dla których mimo naszych wysiłków, pismo nie dotarło do wielu czytelników. Oto powody, dla których wielu spraw poruszać nie możemy.

Nasi czytelnicy, nasi przyjaciele zrozumieją nas i wybaczą. Nasi czytelnicy — wierzymy w to — ocenią warunki i trudy w jakich pracujemy, jako niezależny, demokratyczny organ. Nasi czytelnicy pojmą, jak fatalnie odbijają się liczne konfiskaty na materialnej stronie wydawnictwa i poprą nas jeszcze mocniej, jeszcze bardziej masowo.

Powyższe wyjaśnienie niech będzie usprawiedliwieniem nas i apelem do Szan. Czytelników. Apelem o poparcie, o liczne wpłacanie prenumerat, o propagandę naszego pisma pośród znajomych i wreszcie — o uwzględnienie przyczyn, dla których czasami pismo nasze nie dochodzi na miejsce przeznaczenia.

Redakcja

W Kłajpedzie narasta irredenta

Dziś, nie będzie przesady w stwierdzeniu że hitleryzm jest jedyną partią w obszarze kłajpedzkim. Przyczyniła się do tego w dużej mierze celowa propaganda, której głównym ogniskiem był sejmik kłajpedzki. Po układach monachijskich i zliwkidowaniu kwestii sudeckiej ruch narodowo — socjalistyczny w Kłajpedzie zyskał na sile dynamicznej wykorzystując wyjątkowo pomyślnie dla propagandy hitlerowskiej układające się okoliczności. W grudniu odbędą się wybory do sejmiku kłajpedzkiego do których narodowy socjalizm przystępuje pod hasłem „utrzymania autonomii obszaru kłajpedzkiego". Na czele listy niemieckiej stoi człowiek który w r. 1933 przygotowywał przewrót hitlerowski w Kłajpedzie dr. Ernest Neumann.

Dr. Neumanowi darowano wprawdzie karę ale dotychczas nie przywrócono mu praw obywatelskich, których został pozbawiony na mocy wyroku trybunału wojennego. Również drugi czołowy kandydat listy niemieckiej nie posiada praw obywatelskch. W obu wypadkach podjęto w Kownie odpowiednią interwencję, która zdaje się uwieńczona będzie pozytywnym skutkiem.

Pierwsze ustępstwa na rzecz Niemców kłajpedzkich już zostały przeprowadzone. Obowiązujący dotychczas stan wojenny został zniesiony. Słuszne jednak są obawy Kowna że pod hasłem „utrzymania pełnej autonomii obszaru kłajpedzkiego" kryje się zamaskowana tendencja wytworzenia w obszarze kłajpedzkim takiego stanu rzeczy przy którym powrót do Rzeszy stałby się poprostu nieuniknionv.

Już dziś czynniki partyjne pracują nad tym, by normalny tok życia zakłócić krzykliwymi hasłami. Okazję po temu dało veto gubernatora Kłajpedy w stosunku do dwóch ustaw uchwalonych przez sejmik kłajpedzki a mianowicie ustawę o zwalczaniu bezrobocia oraz ustawę o wykonywaniu rzemiosła. Obie ustawy kryją cele polityczne. Jeśli chodzi o bezrobocie to okręg kłajpedzki jest bodajże jedynym w Europie który nie zaznał klęski bezrobocia. Ograniczona ilość bezrobotnych to tzw. bezrobotni sezonowi Okresowe to bezrobocie wywołane jest zmniejszonym obrotem w porcie kłajpedzkim w miesiącach zimowych lub sezonowym ograniczeniem pracy w tartakach miejscowych. Liczba 600 stałych bezrobotnych na którą powołuje się propaganda hitlerowska, są to w większej części starcy i chorzy utrzymywani przez 50.000 gminę kłajpedzką. Druga ustawa ma na celu wyeliminowanie elementu litewskiego z rzemiosła i wzmocnienie w ten sposób niemieckiego stanu posiadania. Zawieszenie obu tych ustaw wykorzystywane jest przez propagandę hitlerowską dla wykazania upośledzenia elementu niemieckiego w Kłajpedzie. W Europie wyrosło omal z dnia na dzień ognisko nowej „niemieckiej krzywdy" o którą prędzej czy później „Berlin będzie musiał się upomnieć".

Nowy atak Roosevelta na faszyzm

Nowy Jork. W związku z wyborami gubernatora stanu nowojorskiego które mają się odbyć dn. 8 bm., prezydent Roosevelt wygłosił przemówienie w którym oświadczył m. in. iż demokracja powinna stanąć na realistycznym punkcie widzenia.

Po dłuższym wstępie, poświęconym polemice z ideologią totalistyczną prezydent z drugiej strony ostro zaatakował komunistów oraz „konserwatywnych republikanów ze starej szkoły", zarzucając im, iż „pragną zwalczać wszelki faszyzm poza swoim własnym".

Zdaniem prezydenta, Ameryka nie jest zagrożona ani przez faszyzm, ani przez komunizm.

Następnie prezydent Roosevelt pronił swej polityki gospodarczej, wskazując na znaczną poprawę sytuacji w ciągu ostatnich miesięcy.

Chorągwie, ogniska i pochody

Warszawa. Ostatni dzień przed wyborami dał okazję do nasilenia akcji wyborczej. Użyto nowych środków propagandowych aby jak najwymowniej i jak najskuteczniej trafić do ogółu obywateli z wezwaniem wzięcia udziału w głosowaniu.

Miasta, miasteczka, osady i wsie uflagowano. Specjalnie dekorowano większe miasta, jak stolicę, Wilno, Lwów, Kraków, Łódź, Katowice. Po wsiach rozpalono ogniska połączone z okolicznościowymi przemówieniami działaczy społecznych — na temat ważności akcji głosowania.

Pojedyńczy wyborcy otrzymali pocztą imienne zawiadomienia podpisane przeważnie przez „Obywatelski Komitet Wyborczy" w którym lokalu mają się zjawić do głosowania, z nadmienieniem że „udział w głosowaniu jest podstawowym obowiązkiem każdego obywatela od którego nikt uchylić się nie może. Kto nie głosuje, ten wyraźnie działa na szkodę państwa".

W jakim stopniu te, oraz inne sposoby których nie wymieniamy, podziałały, o tym mówią wyniki wyborcze.

Czechosłowacja dalej krajem eksportu

Nowa sytuacja polityczna w Czechosłowacji wytworzyła całkowitą wymianę w struktu rze gospodarczej tego kraju. Najwięcej uprzemysłowione części kraju przeszły obecnie do Niemiec. Czechy tymczasem miały doskonale zorganizowany eksport swych wyrobów przemysłowych. Nie chcą też Czechy tracić dotychczas posiadanych rynków zbytu. Na szereg towarów mają nadal zapewniony zbyt na wyrobionych długoletnim wysiłkiem rynkach światowych. Nieliczne więc fabryki czeskie, jakie jeszcze pozostały Czechosłowacji zwiększają w gwałtowny sposób produkcję aby choć częściowo utrzymać się w krajach importujących. Czy jednak Czechom się uda zatrzymać swe dotychczasowe rynki zbytu czy zdołają pokonać tysiączne trudności nowej sytuacji gospodarczej, najbliższa przyszłość pokaże. W każdym razie zaniedbana obecnie pod względem przemysłowym Słowacja uzyska niewątpliwie pierwsze skrzypce.

Za agitację przeciw wyborczą

Kielce. Na terenie województwa kieleckiego aresztowano 21 członków Stronnictwa Ludowego za agitację przeciwwyborczą. W powiecie stopnickim aresztowano 6 osób, w miechowskim 2, we wsi Czarnów —13 osób.

W Lubaczowie został aresztowany wiceprezes zarządu powiatowego Jan Kowalik z Łukowca.

Lwów. Policja państwowa przeprowadziła rewizję bardzo szczegółowa w domu akademickim przy ul. Mochnackiego we Lwowie, zwłaszcza wśród zamieszkałych w tym domu studentów — ludowców. W wyniku rewizji zatrzymano dwóch studentów.

Poznań. Policja państwowa przeprowadziła rewizję u członka naczelnej rady Str. Ludowego b. posła Poprawy w Kołaczkowicach.

Francuski program gospodarczy

Paryż. W ministerium finansów bez przerwy wre praca nad ustaleniem nowego programu gospodarczo-finansowego. Min. Paul Reynaud, oświadczył dziś, iż dzieło ukończone będzie na czas i nie zajdzie potrzeba przedłużenia pełnomocnictw. Program przedstawiony będzie w nadchodzący wtorek radzie ministrów i prezydentowi republiki, po czym niezwłocznie w Dzienniku Ustaw ukaże się pierwsza seria dekretów z mocą ustawy.

W pierwszym przewiduje się zwiększenie godzin pracy w tygodniu i ułatwienie kredytowe dla przemysłu. W drugim — łagodne zwiększenie niektórych podatków i ostrożne wprowadzenie nowych, a w trzecim wreszcie — środki umożliwiające gospodarkę autarchiczną w ramach imperium kolonialnego.

Jeszcze przed prekluzyjnym terminem 15-go listopada rada ministrów opracować ma dalsze dekrety, dotyczące pozagospodarczych zagadnień wewnętrznych.

Szwajcaria buduje wciąż nowe kolejki górskie

Zurych. Mimo, iż ośrodki narciarskie w górach Szwajcarii należą do najlepiej w świecie wyposażonych w urządzenia dla mechanicznego przenoszenia turystów i narciarzy do miejsc bardziej niedostępnych, każdy sezon zimowy przynosi budowę nowych takich urządzeń. Na sezon bieżący przygotowane będą w Alpach 3 nowe „windy narciarskie" w Arosa. W znanym ośrodku alpejskim Wengen wykańczany jest nowy wyciąg saniowy Wreszcie interesującą nowość kondstrukcyjną przedstawia motorowy wyciąg saniowy, wybudowany w ośrodku narciarskim Flims. Jest to urządzenie które umożliwia swobodne przebywanie terenu pagórkowatego. Jak bowiem wiadomo dotychczasowe wyciągi i kolejki terenowe stosowane są tylko na takich przestrzeniach które wymagają stopniowego ale stałego wznoszenia się na coraz to wyższe miejsca.

Zaczyna się i w Holandii

Amsterdam. Przywódca holenderskiego ruchu młodo-narodowego, inżynier Musert, oświadczył w tych dniach na publicznym zgromadzeniu, w którym wzięło udział, jak podają źródła neutralne ponad 9000 osób że pierwszym zarządzeniem, jakie wydał by rząd wyłoniony przez ruch młodo narodowy, byłoby wydalenie z Holandii wszystkich żydów, którzy zamieszkali na terytorium holenderskim po 1 sierpnia 1914 roku.

Nasilenie propagandy hitlerowskiej w Szwajcarii

Zurych (ik). W nadgranicznych kantonach niemieck. Szwajcarii zanotowano w ostatnim czasie szereg wypadków, świadczących o nasileniu propagandy hitlerowskiej w tej części Szwajcarii. Agenci hitlerowscy objeżdżają samochodami wsie i ważniejsze osiedla pograniczne i rozrzucają masami pismo redagowane w duchu narodowo-socjalistycznym „Schweizerdegen". W tych dniach policja z St. Gallen zatrzymała auto z 4 agentami hitlerowskimi, którzy rozrzucali wymienione pismo oraz ulotki hitlerowskie. W samochodzie znaleziono 4.000 egzemplarzy pisma, którego kolportarz w Szwajcarii jest zabroniony. Agentów osadzono w więzieniu do dyspozycji sędziego śledczego.

Czy zagwarantowanie granic Czechosłowacji

Londyn. W tutejszych kołach politycznych przypisują zapowiedzianej na 23 bm. wizycie paryskiej lorda Halifaxa i premiera Chamberlaina duże znaczenie. M. in. mówi się także, że rozmowy paryskie dotyczyć będą zagwarantowania granic Czechosłowacji.

Konfiskata pism ludowych

Warszawa. Najnowszy ti. przedwyborczy numer naczelnego organu Stronnictwa Ludowego „Zielony Standar" został w 4 miejscach skonfiskowany, krakowski „Piast" w 14 miejscach.

Szkoła agitatorów

Hamburg. Na specjalnie zorganizowanych kursach wśród młodzieży hitlerowskie okręgu hamburskiego stworzono osobny dział dla szkolenia agitatorów wśród Niemców Alzacji i Lotaryngii. Pierwsza partia agitatorów wyjechała z wycieczką młodzieży niemieck. do Strasburga. Zadaniem ich, w myśl instrukcji opracowanej przez wydział zagraniczny ministerstwa propagandy Rzeszy, ma być odwiedzenie burs i internatów dla młodzieży i prowadzenie rozmów o Niemcach hitlerowskich.

LISTOPAD

8

wtorek

WAŻNE NUMERY TELEFONICZNE

Straż ogniowa 122-22
Zegarynka 98
Centr. międzym. 97
Informator telef. 187-00
Biuro napr. telef. 150-50
Informator kol. 121-08
Centr. gazowni 152-05
Centr. elektr. 150-70
Centr. wodociąg. 121-99
Pogotowie rat. 111-11,

KALENDARZ RZYM. - KATOLICKI

Wtorek Gotfryda

Teatr

Dziś w poniedziałek. dn. 7 bm. daje Opera Krakowska „Rycerskość wieśniaczą" i „Pajace". Obie te opery, obfitujące w silne efekty muzyczne i dramatyczne znajdą świetnych wykonawców w osobach: M. Lipowskiej, Fr. Platówny, St. Drabika, A. Dobosza i E. Mossakowskiego.

„Gałązkę Rozmarynu" Zygmunta Nowakowskiego wznawia Teatr Miejski w najbliższą środę, dnia 9 bm.

Na uroczyste przedstawienie w dniu Święta Niepodległości 11 bm. bilety dla władz i urzędów rezerwuje kasa teatru do czwartku, dnia 10 bm. włącznie, do godz. 12 w południe.

Plan przedstawień:

Poniedziałek 7. XI „Rycerskość wieśniacza" — „Pajace"
Wtorek „Balladyna"
Środa 9. „Gałązka rozmarynu"

Repertuar kin

ADRIA: Zdradziecki wąwóz
APOLO Florian
PROMIEŃ: Robin Hood
STELLA: Włóczęgi północy
SZTUKA: Marnotrawna córka.
WIECHA Gehenna
WANDA: Paweł i Gaweł
ATLANTIC: Romans szulera. Córka Szanghaju
LOPP.: Pani Walewska
SCALA Modelka

Repertuar kin radomskich

APOLLO Florian wg powieści Marii Rodziewiczówny
ADRIA Gehenna
CZARY Indyjski Grobowiec

Kinoteatry przemyskie

APOLLO Marco Polo
CASINO Cyganka
MUZA Ofiary wielkiego miasta
OLIMPIA Profesor Wilczur
FOTOPLASTIKON Spotkanie Hitlera z Mussolinim

Repertuar kin kieleckich

W. F. i P. W. Ostrożnie profesorze
CZWARTAK Dwaj mężowie pani Wici
PALACCE Piętnastolatka
CASINO Ludzie za mgłą

Komitet Budowy Muzeum Narodowego w Krakowie zawiadamia, że Biura Komitetu przeniesione zostały do Pałacu Larischa, Plac WW. Świętych Nr 6 II. p. przy Wydziale Kultury i Sztuki Zarz. M.

Telefon Komitetu łączy na Nr 215-92.

Złota księga ofiarodawców na budowę Muzeum Narodowego w Krakowie

Komitet Budowy Muzeum Narodowego w Krakowie założył przed kilku laty ZŁOTĄ KSIĘGĘ OFIARODAWCÓW, w której wpisują swe nazwiska osoby lub instytucje ofiarujące najmniej zł. 50.— — na Budowę Muzeum Narodowego w Krakowie.

Księga wyłożona jest w Biurze Propagandy Budowy Muzeum w Pałacu Larischa II. p. Plac WW. Świętych 6.

Pragnący uwiecznić swe nazwisko mogą to uczynić codziennie w godzinach przedpołudniowych.

Przebieg wyborów w Krakowie

Ponury i dżdżysty dzień listopadowy, dzień wyborów, nie przyniósł w Krakowie niespodzianek.

W okręgu 80 wybrani zostali na posłów dr. Robert Jahoda—Żółtowski, głosów 20.381), i prof. Maciej Starzewski (głosów 17.509). Odpadli pp. Rozmaryonwicz i Legutko (5.389).

W okręgu 81. wybrani zostali dr. Ignacy Schwarzbart (głosów 19.778) i Adam Skotnicki (głosów 15.847). Odpadli pp. Dalewski (gł. 13.701) i ks. Weryński (gł. 4.965).

Frekwencja wyborcza nieznacznie tylko przekracza frekwencję z roku 1935. W okręgu wyborczym nr. 80 głosowało około 40% uprawnionych do głosowania (wroku 1935 głosowało w Krakowie 36.9% uprawnionych). W okręgu 81-szym ruch wyborczy był wyższy dzięki mobilizacji wyborców Żydów, którzy wytężyli wszystkie swe siły dla przeprowadzenia swego posła. Wymownym obrazem tych wysiłków jest fakt że na 28 tysięcy wyborców żydowskich uprawnionych do głosowania w tym okręgu, głosowało 20 tysięcy. W takim np. obwodzie 21-szym tego okręgu na 1516 uprawnionych głosowało 1067 wyborców, w tym 971 żydowskich. Taki był obraz wielu obwodów 81 okręgu. To też w tym okręgu udział wyborców w głosowaniu obejmował ok. 55% uprawnionych. Warto podkreślić że znajdujący się na ostatnim miejscu listy dr. Schwarzbart, kandydat nie ozonowy, wysunięty został przez wyborców na pierwsze miejsce uzyskując największą ilość głosów.

W okręgu wyborczym nr. 82 obejmującym powiaty krakowski i chrzanowski zostali wybrani na posłów pp. burmistrz Chrzanowa T. Gdula i inż. L. Rączkowski. Przepadł redaktor „Głosu Narodu" k. Turowski.

—o0o—



Znowu 6 osób rannych w katastrofie samochodowej

W Drochobyczu przy ul. Samborskiej wydarzyła się katastrofa samochodowa w której zostało rannych 6 osób. Katastrofa nastąpiła w następujących okolicznościach. Samochód Nr T 40009 stanowiący własność Jana Lenarta z Borysławia, prowadzony przez szofera Lehra Władysława z Borysławia odwoził 6 pasażerów z Borysławia, Ludwikowskiego Juliana, Jacnickiego Aleksandra, Pabisza Stanisława Jana Konikiewicza, Zygmunta Bora i Tadeusza Tumdajskiego.

Gdy samochód znalazł się przy ul. Samborskiej o 1 km. od centrum miasta, pękła dętka w tylnym kole auta. szofer nie mogąc zatrzymać wozu a wiedząc że nieuniknioną jest katastrofa usiłował doprowadzić auto do tego żeby się wywróciło w jakimś bezpiecznym miejscu, co mu się jednak nie udało. Samochód wywrócił się kołami do góry wraz z pasażerami. Gęsto ulokowani pasażerowie byli by się z pewnością podusili gdyby nie natychmiastowa pomoc pobliskich mieszkańców, którzy zdołali przewrócić auto na jeden bok a następnie rozbić budę i wyciągnąć wszystkich pasażerów.

Julian Ludwikowski odniósł ciężkie rany i złamania podstawy czaszki i został w stanie beznadziejnym przewieziony do szpitala.

Szofer Ignacy Lehrak doznał zgniecenia klatki piersiowej i obrażeń głowy.

Dalsi pasażerowie odnieśli lżejsze rany.

Na miejsce wypadku przybyła pokomisja sądowo-śledcza celem ustalenia faktycznej przyczyny katastrofy. Dochodzenia w toku.

14 lat wiezienia za zamordowanie żony

Sąd Okr. w Warszawie rozpatrywał sprawę bestialskiego mordercy swej żony Michała Darmochwała ze Starej Miłosnej pod Warszawą. Pożycie małżeńskie Darmochwała nie należało do szczęśliwych. Żona lubiała chodzić po zabawach i pić wódkę. Nadomiar złego rodzina żony zaczęła się z nim źle obchodzić a bracia żony parę razy go dotkliwie zbili że nie chciał iść z nimi na zabawę. Wreszcie żona go odeszła i zamieszkała z rodzicami zabierając ze sobą dziecko. Na kilkakrotne prośby męża nie chciała do niego wrócić.

Gdy nie pomagały prośby udał się do rodziców i po wywołaniu żony na pole wydobył krucice i strzelił do niej trzy razy, a potem zadał jej kilkanaście ciosów nożem.

Sąd Okr. w Warszawie skazał Michała Darmochwała na 14 lat więzienia i pozbawienie praw obywatelskich przez lat 10.

Na krakowskim bruku

Na ul. Garbarskiej taksówka prowadzona przez szofera Maksymiliana Kołbe, najechała na Franciszka Sorówkę ślusarza lat 18 doznał on ogólnych potłuczeń. Winę za wypadek ponosi poszkodowany.

Do mieszkania Piotra Berety przy ulicy Topolowej zakradli się nieznani sprawcy i zabrali futro męskie wartości 200 zł. Kradzieży dokonano podczas nieobecności domowników.

— oOo —

Przy ulicy Batorego L. 15-b wyskoczyła z okna klatki schodowej III p. Anna Silbersteinówna lat 16, służąca. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło ją w stanie ciężkim do Szpitala św. Łazarza. Powód usiłowanego samobójstwa na razie nie ustalony.

— oOo —

Na ul. Prądnickiej powstała bójka między Eugeniuszem Stawarzem rob. zam. w Czyżynach a Władysławem Szelapiem woźnicą. Podczas bójki Stawarz zadał trzy ciosy nożem w głowę Szelapowi. Do pobitego wezwano lekarza, który po opatrzeniu pozostawił go opiece domowej.

—o0o—

Wojciechowi Rybce rolnikowi zam. w Śledzianach pow. Krakow skradziono z wozu na ul. Limanowskiego skrzynkę z jabłkami wartości 40 zł.

—o0o—

Edward Mazur lat 17 pomocnik kaflarski został zatrzymany za kradzież latarni dorożkarskiej z wozu, stojącego przed Szpitalem OO. Bonifratrów.

1 zabity dwóch rannych w katastrofie samochodowej

W pobliżu Piask pod Lublinem zdarzył się tragiczny wypadek. Samochód ciężarowy prowadzony przez szofera Bencjana Brychtowskiego z Łodzi, najechał na furmankę wskutek spłoszenia się konia.

Skutki zderzenia były fatalne. Furmanka została rozbita, woźnica 32-letni Antoni Cieleba poniósł śmierć na miejscu, dwaj pasażerowie furmanki zostali ranni.

Śmiertelny strzał do dziewczyny wiejskiej

Ohydnej zbrodni dokonano we wsi Skrzynno. W chwili. gdy rodzina gospodarza tamtejszego Swierka po spożyciu kolacji znajdowała się w oświetlonym pokoju rozległ się huk wystrzału i na ziemię osunęła się 17-letnia Marianna Swierkówna. Została ona ugodzona kulą w serce.

Dochodzenie wykazało, że strzał oddał jakiś osobnik z dubeltówki. Skrytobójstwa dokonano zapewne na tle zemsty osobistej. Mimo natychmiastowego pościgu domowników sprawca morderstwa zdołał zbiec.

Kobieta pod kołami samochodu

Dziś w godzinach przedpołudniowych na szosie Kraków—Wieliczka miał miejsce wstrząsający wypadek. Samochód ciężarowy najechał na idącą w stronę Wieliczki kobietę o nieustalonym narazie nazwisku. Kobieta odniosła ciężkie obrażenia ciała oraz złamana lewej ręki. Przejeżdżający samochodem Stanisław Raźny przewiózł kobietę do szpitala. Nazwiska szofera i numeru samochodu nie ustalono, gdyż po przejechaniu kobiety szofer wraz z samochodem zbiegł.

Wagony zmiażdżyły człowieka

Na stacji towarowej w Wilnie podczas spinania wagonów wydarzył się nieszczęśliwy wypadek.

Podczas pracy dostał się przypadkowo między zderzaki wagonów, naładowanych drzewem, spinacz Franc. Herman. Znienacka pchnięte wagony dosłownie zmiażdżyły nieszczęśliwego. Na miejsce wypadku przybyła komisja śledczo—sądowa i przedstawiciele władz kolejowych.

Wypadek nastąpił skutkiem pośliźnięcia się ś. p. Hermana na oblanych deszczem podkładach toru kolejowego.

Śpiew „Meistersingerów" w radio

Czy wiecie jak śpiewali „Meistersingerzy" —opowie w Radio p. Izabella Freimanówna i dr. Jan Reguła we wtorek dn. 8 bm. o godz. 15.30. Ilustracja muzyczna.

ZE SPORTU

Cracovia-Garbarnia 3:2

Pierwszy występ Garbarni w charakterze drużyny ligowej wypadł bardzo blado, albowiem — Garbarnia uległa po słabej grze Olszy. W dniu wczorajszym Garbarnia spotkała się z Cracovią. Tym razem zaprezentowała się o wiele lepiej.

Obie drużyny włożyły do gry trochę poprawności, mniej zapału. Bramki do przerwy padły: w 3 min. dla Cracovii ze strzału Zembaczyńskiego, w 9min. wyrównał Pazurek. W 16 min. za wątpliwy faul na Bartyzelu, sędzia podyktował rzut karny, który pewnie wyegzekwował Gruenberg. Wyrównał w 30 min. Pazurek. Po przerwie zwycięską bramkę dla Cracovii, zdobył Bartyzel po doskonałej centrze Młynarka. Gra była przez cały czas meczu zasadniczo otwarta. Sędziował p. Medycki. Widzów około 1.000sgób.

Podgórze-Chełmek 3:3

Przebieg gry naogół odpowiada wynikowi. Podgórze prowadziło przed końcem 3 : 2 i mogłoby spotkanie wygrać, jednak za rozmyślny „faul" na polu karnym sędzia podyktował rzut karny dla Chełmka z którego Woźniak uzyskał wyrównującą bramkę: Bramki zdobyli: Wątorski, Kasina i Szyrsi dla Podgórza,a Czajor, Pasker i Woźniak dla ZS. Chełmka.

„Kardynał frontu ludowego"

Berlin.Prasa niemiecka w gwałtowny sposób atakuje kardynała Verdiego za jego zapatrywania demokratyczne. Z powodu uroczystego nabożeństwa, odprawionego przez kardynała w bazylice Sacre Coeur na intencję Czechosłowacji, po dokonanym zaborze okręgów sudeckich przez Niemcy, partyjna prasa niemiecka, a zwłaszcza „Angriff" i inne organy, nazywaja biskupa Paryża „kardynałem frontu ludowego".

Więzienie do sprzedania

Niebywałą okazję mają w Nowym Jorku nabywcy gruntów. Chodzi nie mniej nie więcej jak o sprzedaż sławnego więzienia nowojorskiego wraz z gmachem sądu i „mostem westchnień", prowadzącym z sądu do wiezienia. Olbrzymie plakaty na murach więzienia wzywają chętnych reflektantów do obejrzenia objektu, przy czym zaznacza się, że ewentualny nabywca może objąć posesję w krótkim czasie, bowiem ostatni więzień opuszcza mury tego więzienia w końcu lutego 1939 roku. Podobno na nabycie gmachu reflektuje właściciel pewnego domu towarowego. Złośliwa konkurencja mówi, że prokurator zapomniał zamknąć reflektanta za oszustwa podatkowe.

Okoliczność łagodząca

Sądy amerykańskie surowo karzą szoferów którzy w stanie nietrzeźwym siadają przy kierownicy. To też niemałe zdziwienie wywołał uniewinniający wyrok sądu w Hollywood, wydany w procese szofera, którego znaleziono bezprzytomnie pijanego przy kierownicy. Szofer Stan Laurch wyjaśnił na swe usprawiedliwienie, że żona go często maltretuje, a w tym dniu nawet ciężko pobiła, wobec czego rozgoryczony postępowaniem żony, poszedł się upić. Sąd uznał upicie się z powodu złego traktowania przez żonę za okoliczność łagodzącą i wydał wyrok uniewinniający.

Odpowiedź na protest arabski

Londyn. Z Waszyngtonu donoszą że 245 członków kongresu i 30 gubernatorów stanów skierowało do prezydenta Roosevelta petycję w której domagają się wykorzystywania wpływów prezydenta w kierunku uzyskania od rządu angielskiego zapewnienia że imigracja żydowska do Palestyny nie dozna żadnego ograniczenia.

Pod topór

Drezno. Na dziedzińcu miejscowego więzienia stracono toporem obywatela Czechosłowacji 34 letniego Hugona Zappe, skazanego na śmierć za działalność szpiegowską na rzecz swego państwa.

OGŁOSZENIA; Rozmiar strony druku; Wysokość 410 m/m szerokość 370 m/m Podstawą obliczenia jest jeden milimetr, w jednym łamie Strona dzieli się na 4 łamy ogłoszeń w złotych; I strona w 1 łamie za m/m zł 1.25 II—VII strony zł 1. — Za tekstem zł 0.70 Nadesłane za 1m/m w 1 m/m w 1 łamie zł 0.75. Nekrologi w tekście do 86 m/m w 1 łamie zł 20.—, 2 łamach zł 40.— Ogłoszenia drobne za słowo 0·10 Dla poszukujących pracy w drobnych za słowo 0·05. Matrymonialne za słowo drobnych zł 0 15. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Eugeniusz Mrocsek. Drukarnia „LITERACKA" w Krakowie, Pl. Zgody 4